

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes számára 8 i.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

A válság.

Brassó, okt. 13.

A helyzet ma az, — írja egyik beavatott budapesti esti lap — hogy az alkotmányos kibontakozási módok mindegyikének egyforma a lehetősége. Éppen úgy megtörténhetik, hogy a király a függetlenségi párt felé fordul hajlandóságával, mint hogy hatvanhetes kormány és hatvanhetes többség segítségével akar véglegesen rendezett állapotokat teremteni. — Még mindig nincs kívül azonban a lehetőségek körén az sem, hogy inparlamentáris kormány veszi át a Wekerle-kabinet kezéből az ügyek vezetését, bár Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi kihallgatása ennek chance-ait erősen csökkentette. Az alkotmányos kibontakozás tárgyi nehézségei ugyanis nem enyhültek, mert Bécs olyan engedményekről, amelyek a pártok bármelyikének lehetővé tennék a vállalkozást, hallani sem akar.

Gróf Andrássy Gyula pedig a napokban jelentette ki a képviselőház folyosóján, hogy kibontakozási programjának elfogadása nélkül kormányalakításra megbízást nem fogad el.

A válság főokát Ausztria makacs, rideg ellenállása képezi.

Minden kívánságunk megtört Ausztria tagadó álláspontján. És hogy nálunk egyik kormányválság a másikat nyomon követi, annak Ausztria örül és céltudatosan mozditja elő a krízisek kiélesedését.

A dolgok ilyen állásában már most komolyan kell azzal a kérdéssel foglalkoznunk, hogy mi módon készítsük elő, ha évtizednk múlva kerül is csak rá a sor, gazdasági függetlenségünk érvényesülését. A kormányban, legyen az bármilyen kormány, e tekintetben ne bizzunk, a kormányt az uralkodó vétője lemondásra kényszerítheti, a parlament pedig tétlenségre szorítható.

A nagy harcot a magyar társadalomnak kell megvívnia, ennek kell Ausztria ellen a gazdasági háborút megindítani. Nem afféle langymeleg tulipánmozgalmat értünk, hanem olyanformát, minő a törökországi bojkott volt, amelynek hatása keserves feljajdulásra kényszerítette az osztrák ipart. Senki sem gátolhat meg egyeseket abban, hogy az osztrák árukat, az osztrák hitelt, az osztrákokkal való gaz-

dasági érintkezést bojkottálja és ha az egyesek milliói egyetértve járnak el, ha a hazai ipar, kereskedelem, pénzügyintézeteink, közlekedési vállalatok támogatják ezt a törvények keretein belől megvívandó gazdasági harcot, pár év múlva maga Ausztria fog könyörögni, hogy csináljunk önálló bankot, készpénzt, gazdasági függetlenséget, mindent, csak az osztrák ipart végromlással fenyegető gazdasági harcot szüntessük be.

Elismerjük, hogy a harc eredményes megvívásához szívós kitartás és nagy önmegtagadás kell, de ha nem bírunk ezen tulajdonságokkal, ha még nem okultunk eléggé a szertehúzás káros következményeiből, akkor tegyük le a fegyvert s mondjunk le minden reményről.

Brassó, okt. 12.

A föld népének helyzete.

A kivándorlás folytonossága, még ha intenzív rohamosságából veszített is, újra és újra rátereli az ember figyelmét a föld népének, a magyar parasztságnak helyzetére.

Sajnos, hogy Magyarországon mindenben akad olyan áruló, aki a létező bajok

A BRASSÓI LAPOK tárcája.

Az istentagadó.

Írta: LESSING-BOLGÁR LAJOS.

Newyork keleti oldalán, ott ahol több, mint kétszáz ezer lengyel, orosz és zsidó tengeti nyomoruságos életét, él köztük egy istentagadó. Schatzkinnek hívják. Egykor tanult, okos ember volt, járatos a Talmudban és jámborabb istenfélőbb, mint bárki más.

Mint a többi zsidó nagyrésze, ő is Oroszországból menekült ide. S egymáshoz köthette őket az, hogy zsidók voltak.

Nehéz, vejtékes munkából tengette életét a feleségével és gyermekeivel, nyomoruságosan, fény és napsugár nélkül.

S eljött az első nyár az új hazában. Mi az az égő, számumszerű forróság itt a Gettóban, egy tulzsfolt bérkaszánya egyetlen csöppnyi szobájában összeszorulva — csak az tudhatja, ki már átélte. Egy szelídcske sem rebben s őjjel is forróságot lehelnek a falak. S az olvadó aszfalt, az izadó emberi testek rettenetes, kitarthatatlan bűz árasztanak a levegőben. Apró gyerme-

kek nyöszörögve, tehetetlenül hemperegnek a földön s a lépcsőkön — és legyek, bogarak lepik el testeiket. S az utcán egyre cseng a mentőkocsik csengője, amint a forróságtól összeesett embereket, haldokló gyermekeket tovaszállítja.

Ezuttal különös forrósággal lépett fel a nyár. Schatzkin legkisebb gyermeke — szópós csecsemő — atyja karjai között halt meg. S míg felesége és gyermekei jajveszkeltek, Schatzkin a kis holttestet az egyetlen ágyra fektette, feltette imasapkáját s míg arcán végigpergettek könnyei, hangosan imádkozott:

— Nagy az én szomorúságom, Izrael ura! De Te tudod, mit cselekszel.

A forróság egyre nőtt. A gyermekek egy falatot sem tudtak tikkadt szájukba venni...

— Legjobb, ha falura küldi őket. Érti? mondá a kerületi orvos.

Schatzkin intett a fejével. Igen, érti.

Ez éjjel ismét meghalt egy gyermeke. És Schatzkin ismét fennhangon imádkozott:

— Nagy az én nyomoruságom, Izrael ura! De Te tudod mit cselekszel.

Egy hét múlva Schatzkinnek nem volt több gyermeke. S szombatn az imaházban kezeibe rejté arcát és úgy mormolá: — Nagyon nagy az én szomorúságom, Izrael ura... S a forróság nőttön-nőtt. Az újságok azt írták, ötven év óta nem uralkodott ilyen hőség. A newyorkiak kimenekültek a hegyek közé s a Gettóban a halál s a nyomoruság ütött tanyát.

Schatzkin felesége összeesett. — A tengeri levegő helyrehozná — tanácsolta az orvos.

— A tengeri levegő... tengeri levegő, — mormogta Schatzkin, amint ott ült felesége ágya mellett.

Éjfélkor felsikoltott az agyongyötört asszony:

— Schatzkin — nyöszörögte — a baby... Áron... Esther... Schatzkin, Isten veled!

A Gettóban nem sok teketóriát csinálnak a holttestekkel. Schatzkin feleségét más nap eltemették. S ekkor csendes, hűvös esés.

* * *

GOLDSTEIN B. mellőző különlegességek Kolostor-utca 21.

orvoslására sem eszmét nem ad, sem munkával nem járul hozzá, hanem e helyett megrakodva még egy csomó hamis adattal és pletykával, a külföldre szalad és ott izgat Magyarországot ellen.

Hogy nálunk az egész földművelésnek nincs kedvező helyzete, sőt egy jó részének helyzete egyenesen kedvezőtlen, azt tudjuk. De mikor ezt konstatáljuk, akkor ne zárjuk le szemünket a revers kép elől sem. Mert Magyarországon van bizony, főképpen az Alföldön tekintélyes, jómódu parasztsztyá is. Csak nézzük végig a vidéki városok takarékpénztári könyveit. Van ott elég belét paraszti részről.

A törpebirtokosok baja nem épen a törpebirtokban rejlik. Azt ugyan nem lehet állítani, hogy a törpebirtokból meg lehet élni, de nálunk az a baj ma is, hogy sokan minden más munka nélkül a törpebirtokból akarnának megélni.

A ki elég szegődményes munkát kap, vagy megfelelő ipart űzhet, annak a törpebirtok is gazdagság. De nálunk a hagyományos, helytelen felfogás és őslustaságra hajlandó temperamentumunk miatt az utóbbi időkig semmi sem történt az ipar fejlesztéséért. Pedig a téli iparüzéssel kapcsolatban a törpebirtok is eltarthatja gazdáját és háza népét. Hiszen az egyoldalú gazdasági rendszer mellett még a régi „telkes gazdák” is válsággal küzdenek. És sokáig fog tartani, míg észhez térnek és a változatos gazdasági rendszerre fognak rátérni, anélkül, hogy több és több földre kelljen éhezniük.

A földet nem lehet szaporítani, ellenben egy nagy nemzeti tőkét könnyelműen hamar el lehet pocsékolni. A gazdasági erők aránylagos foglalkoztatása az egyetlen tartós segítség.

Az is igaz, hogy a kisgazda aránytalan teherrel van sújtva. Ezeken a terheken enyhíteni kellene és ez már ma köztudat. Megalapozni a megélhetés biztos módját: ez ma a gazdasági jelszó és ha ezt megvalósítani tudják, egészen más viszonyok fognak beköszönten a kisgazdáknál.

De azt se feledjük el, hogy a kisgazdába olyan fényűzési vágy és elégedetlenség van beoltva, mely elérhetetlen célokból áll. Vétkes ebben az egész társadalom,

kivétel nélkül. Most tehát ki kell gyógyítani nem csak anyagi, hanem lelki bajából is.

Az elégedetlen, szerencsehajszoló magyar kisgazda Amerikában tanulja meg igazában, hogy a szegény ember milyen pária ott. Sokra nézve később következik be a kiábrándulás. Éppen ezért helyes a kivándorlási törvény legszigorúbb végrehajtása; mellette azonban szükséges azt a munkát is megkezdeni végre valahára, amely a magyar kisgazdák itthoni boldogulására vezet. Ha valaki ezt a munkát megkezdi, sikerülni fog, mert a magyar kisgazdában minden jó tulajdonság megvan, csak noszogatni és vezetni kell tudni. De lelkiismeretes embereknek és nem kalandoroknak!

HIREK.

Brassó, 1909. okt. 13.

Memento mori!

(Egy képviselőházi tudósító jegyzeteiből.)

Csuf, esős októberi nap. A t. Házról egy hosszú fekete zászló leng alá.

A képviselők lázasan szállanak ki a bélelt fiakkerekből és szemök megakad a halál jelvényén.

Oh, Beöthy Aldzsi ilyenkor kaluesniban jött, ühümgetett egyet-kettőt és semmi baja sem volt a gyalogjárástól a vizes uton.

Gyalog volt legutóljára is az utcán és így találkoztak vele barátai, amikor egyszer rossz érzés fogta el.

— Segítetek haza, — mondta. Egyikük kocsit akart hozatni.

— Ne bolondozzatok, — szolt rájuk — nem kell nekem az entreprize. A villanyoson megyek. A villanyos az embert fölfrissíti, mint verkit a picula.

Igy tréfálkozott, holott érezte, hogy utoljára van az utcán.

... A nagy fekete zászlót mozgatta a szél és csapdosta az eső.

— A Ház egyik legrokonszenvesebb tagját veszítette el benne, — szolt csendesen az elnök.

A Ház részvétét jegyzőkönyvbe foglalja, a ravatalra koszorút helyez és a temetésen testületileg résztvesz. Vége! Következik a napirend.

De addig egy pernyi csend. A lélek

megy át a Házon. Ily parentálások alkalmával máskor itt szokott ülni a jobboldal első sorának a szélén Beöthy Aldzsi és addig nem következett a napirend, amíg ő nem mondta, hogy: helyes.

A lélek átrepült a Házon az elnöki emelvény angyalai felé és mintha azt suttogta volna:

— Köszönöm, Gabi, hogy te parentáltál el, az én csevegéseimnek egyik legkedvesebb hallgatója.

Dániel Gábor körülnézett. A Beöthy Aldzsi helye felé vetődött a tekintete. És gyorsan, nagyon gyorsan, mint akit a szabályok kellemetlen dologra kényszerítenek, bevégezte mondókáját e szavakkal:

— Végül felhatalmazást kérek arra, hogy a megüresült helyre az új képviselőválasztás iránt a Ház elnöke intézkedhessék.

Ilyenkor már, a mások parentálása idején Beöthy Aldzsi rendesen kiment a folyosóra és ott részben idegen urakkal, részben ismert örökös jelöltekkel szokott találkozni.

Most is találkozott volna velük s halotta volna a beszélgetést:

— Mi járatban vagytok?

— A belényesi mandátum dorgában jöttünk. (Ez volt a Beöthy Aldzsi kerülete.)

Amikor bevonják a t. Ház ormáról a fekete lobogót, akkor távol kerületben előkerítik a háromszintű választási zászlókat és németik, hogy ha a fehér közepét kiveszik és más nevet festenek rá, alkalmasak lesznek-e még?

Igy van ez ma is mindenütt a praktikus világban, amely világ nem a Beöthy Aldzsi világa többé.

— **Épül a modern szálló.** A Kapu-utca végén épülő modern szálló csodálatos gyorsasággal emelkedik ki a földből. Alig néhány hete, hogy megkezdtek az építkezést, máris eljutottak a hatalmas épület első emeletéig. Nagyszámu munkáskéz rakja egymásra még késő este is a karbidlámpák fénye mellett a téglákat s az építkezésnek állandóan akadnak nézői. A csodagyorsaságnak egyik főoka abban rejlik, hogy az október dacára az építkezésre feletle alkalmas idők járnak. Ilyen módon csakugyan megtörténhetik az, amit mi eleinte — őszintén szólva — kétkedéssel fogadtunk: hogy az új szállodát már a jövő ősszel át fogják adni rendeltetésének, ami a Kapu-utcat egyszerűen a város centrumává fogja emelni.

— **A brassói mértékhitelítő hivatalról.** A következő felhívás közzétételére kértünk föl: Brassóban f. hó 11-én kezdődött meg az időszakos mértékhitelítés, azaz a közforgalomban használt mértékek és mérőeszközök (hossz-, úrmértékek, súlyok és mérlegek, köölajmérők) felülvizsgálata és lebélyegzése. Mivel minden közforgalomban használt mérték, és mérőeszköz tulajdonosnak törvényszabta kötelessége fentí vizsgálatban részt venni, melyet ha elmulasztana 200—400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel — esetleg megfelelő elzárással — lenne sújtva — ezen uton is felhivatnak a felek, hogy az időszakos hitelítésen feltétlenül mutassák be eszközeiket tekintet nélkül arra, hogy annak idején a részvételre jelentkeztek-e, vagy sem. Nevezett felek kötelesek mértékeiket és mérőeszközeiket, rozsdamentesen, gondosan megtisztítva benyújtani a vizsgálatra. Az időszakos létesítés 2 évre szóló átalánydíja Brassóváros területén lakó kiskereskedők is kisiparosok, kisgazdák stb. számára tíz (10) korona. Az időszakos vizsgálat a felek kezdőbetűi szerint megát-

Következő szombaton történt, az imaházban. A rabbi hangja messze csengett:

— Áldassék Isten a magasban! Áldassék Izrael ura, az igazságos Isten...

— Ha, ha, ha! — vad, harsogó kacaj hangzott fel a templom háteréből. Az ájtatosságukban megzavart hívők ijedten fordultak hátra, s egy fehér arcú, sovány, görnyedt alakot láttak, kinek egész testét rázta a görcsös kacagás.

— Ki merészli megzavarni ájtatosságunkat! — menydörögte a rabbi. — Nem fél Istentől, az istentelen!

Kevesen ismertek reá Schatzkinra, a mint vánszorogva közelebb jött.

— Nem! — hörögte — Nem félek Istentől!

Rémület moraja futott végig a hívők sora között.

De Schatzkin hangja tulkiáltá a morajt.

— Schatzkin vagytok! Nem ismeritek Schatzkint? Egy hét előtt még én is itt voltam!

A rabbi érteni kezdé a dolgot.

— Szegény testvér! — mondá meghatva. — Az Isten erősen meglátogatott!

— Hazudsz — ordítá Schatzkin. —

Ne beszélj nekem Istenről! Nem hiszek benne! Megölte a kicsi fiamat s én így imádkoztam:

— Te tudod mit eszelepsz!

— És megölte a feleségem... drága, szeretett hitvesem — életem osztályosát... a karjaim közt ölte meg... és aztán... megeredt az eső! A jó, hűvös eső! Miért! Miért tette ezt? Miért higgyek benne?

És imakönyvét lecsapta a földre és lábbal tapodta azt.

* * *

S egy forró, sötét műhelyben évekig dolgozott tovább egy furcsa kis öreg. Sosem beszélt, de egyre furcsán mosolygott. Téli időben a többi munkás tréfálkozott egymással, de a tikasztó nyárban elcsendesedtek. Am a kis öreg télen és nyáron, mindig egyformán mosolygott. Ha valaki megszólította, kezével legyintett:

— Hallgass! Ne zavarj! Dolgoznom kell, hogy a feleségem tengerre küldhessem:

S ha idegen téved a Gettóba s kérdi, ki ez a szegény bolond, a legkisebb gyermek is kész a válaszzal:

Ez Schatzkin, az istentagadó!

lapított és a mértékhatóság hivatalban (Körház-utca 62-sz.) meg tudható napokon minden nap d. e. 8 és délután 2 órákor végezhetik el.

— **Nyilvános köszönet.** A brassói m. ühely augusztus 20-án rendezett zászlószentelési ünnepélye alkalmával befolyt adományokat folytatólag a következőkben nyugtatjuk: Vasutas Szövetség nyiregyházi kerülete, Rottenbacher György, Kugler Ede, Brassói Cementgyár, Vasutas Szövetség kolozsvári kerülete, diósgyőri állami vasgyár Hesshaimer cég 20—20 koronát, Budapest-ferencvárosi m. üh. fiók m. üh. személyzete 22 koronát, Gelléri Emil 5 kor., Vasutas Szövetség zágrábi kerülete, Szépréti Béla, Paul Vilmos, brassói posta és távirat tisztikar, Kónya Kálmán, segesvári m. üh. személyzete, Vasutas Szövetség miskolci kerülete, Borsódi István, Knauer Gyula, Vasutas Szövetség kassai kerülete, Buslig József, Fischer Hermann, Binder Gusztáv 10—10 koronát, Simon Gábor 5 kor., Máthé János 3 kor., Németh Gyula 6 kor., Vasutas Szövetség szabadkai kerülete 5 kor., soproni kerület 36 kor., Soliz Károly 5 kor., Biró József 5 kor., Istvánellki m. üh. főm. hely III. osztály munkásai 46-83 kor., dr. Lázár Gerő 5 kor., Jancsó Gerő 5 kor., m. üh. szolnoki m. üh. hely 35-38 kor., Izay Antal 5 kor., Szabó Gyula 3 kor., Inelbitor János 5 kor., Bartha Mihály 5 kor., brassói m. üh. koszoru egyesület 10 kor., Csulak György 3 kor., Vasutas-Szövetség kaposvári kerülete 10 kor., Scherg posztógyár 20 korona, dr. Vajna Gábor 5 kor., Haluskai Vilmos 5 kor., Klein Viktor 10 kor., Schnotzer Lajos 5 kor., Krbek Arnold 5 kor., Fiala Oszkár 5 kor., Róna Zsigmond 2 K., Hindák Ferenc 5 K., Rátz József 4 kor., Horváth Dávid 3 kor., Király Samu 10 kor., Tőkés Ernő 10 kor., Kolozsvári m. üh. V. osztály munkásai 42-40 kor., Kolozsvári m. üh. szertár 10 kor., Schäffer József 4 kor., Hynek és Hentsel 10 kor., dr. Kőlcze Károly 5 kor., Szörcei Dávid 5 kor., Latzina Viktor 5 korona, Szőke István 10 kor., Szilágyi Zakariás 2 kor., Szőke József 5 kor., Freurin Géza 10 kor., Mock János 5 kor., Joó Mihály 3 kor., Vass J. Károly 8 kor., dr. Feiler Ignác 5 kor., Köpe András 5 kor., Koós János 3 K., Gáspárik János 3 kor., Székes György 3 kor., Hatkó Gyula 5 korona, Tellmann Béla 5 korona. (Folytatjuk.)

— **Értesítés** A „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete” brassói 109. fiókjának elnöksége ezúton is értesíti a t. tagokat, hogy — tekintettel a tagok nagy számára s azon körülményre, mely szerint a minden hó első vasárnapján tartani szokott befizetések alkalmával rendszerint nagy munkatorlódás van s a közel 500 tag rendszeres befizetését eszközölni lehetetlenség — minden hó 15-ike utáni vasárnapon is eszközölhetők befizetések a rendes hivatalos órák alatt. — Felhívjuk a t. tagok, hogy befizetéseiket lehetőleg a jelzett napokon is eszközöljék. Új tagok minden hó elseje és 15-ike utáni vasárnapokon d. e. 9—11 óráig jelentkezhetnek. Csiby, egy. elnök.

— **A nyomdai és rokonipari alkalmazottak** országos egyesületének brassói csoportja pár héttel ezelőtt — mint annak idején jelentettük — megalakult s a városi tanács a megalakulásáról szóló hivatalos értesítést ma tette át az alispáni hivatalhoz.

— **Öngyilkosság.** Kattner Pál 61 éves cukorgyári alkalmazott ma reggel ittas állapotban méhkerti lakásának konyhájában a kutyája nyaklancával felakasztotta magát

és mire reáakadtak, halott volt. Tettének okát nem ismerik.

— **Végzetes baleset.** A cementgyár munkásai ma délután a gyár részére a közelfekvő sziklából anyagot robbantottak. — Robbantás közben egy kiugró szikladarab egy negyven méternyire fekvő ház ablakát betörte és a házban tartózkodó egyik munkást halántékon találta. A szerencsétlen embert súlyos sérülésével eszméletlen állapotban szállították a kórházba. Kihallgatni mindezt nem lehetett s így a neve sem volt megállapítható. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a balesetért kit terhel a felelősség?

— **Feloszló muzeumegylet.** Az udvarhelymegyei muzeum-egylet, — miután gyűjteményei anyagát átadta a Sepsiszentgyörgyön levő Székely Nemzeti Múzeumnak — vasárnap tartott utolsó választmányi ülésén kimondta az egylet feloszlását.

— **A hűtlen Móczok János.** Alaposan visszaélt Ardelean Demeter felső ká-kova 20 szám alatti korcsmáros bizalmával Móczok János bolgárszegi polgártársunk. Ardelean ugyanis tegnap éjszaka megbizta a kitűnő Móczokot, hogy mialatt ő vacsorázik a belső szobában, vigyázzon az üzletre. Móczok vállalta a tisztelet és meg is ővta a veszedelemtől Ardelean ingó és ingatlanait egészen addig, míg ő maga kísértésbe nem esett. A hűtlen Móczok ugyanis, mialatt Ardelean abban a boldog hitben vacsorázott a szobájában, hogy a kréta körül minden rendben van, kinyitotta a pénztárfiókot és annak egész tartalmával, körülbelül 35 koronával ellépet. Ma reggel talált rá a minden lében kanál rendőrség és így került Móczok János az ügyeletes rendőrtisztviselő elé, ahol ahogy ez illik, szépen bevallotta a tettét. De csak 20 koronát ismer be. Mintha ez nem volna olyan nagyon mindegy.

— **Bűnhődés.** Mi is megemlékeztünk arról a borzalmas rablógyilkosságról, mely nemrég Vajnafalva határában játszódott le. Ott ölte meg munkástársát Sinka Miklós 19 éves gyulafelelvi munkás. Az esetet megelőzőleg leitatia áldozatát Vajnafalva egyik korcsmájában, majd kivezette a határba és agyonverte. Nem volt bizonyos, hogy él-e az áldozat, tehát elvágta gégejét s azután kifosztotta a halottat három koronányi pénzéből. Most ítélezett felette a közdivásárhelyi esküdttörvényszék. Az esküdtek megállapították a vádlottnak a rablógyilkosság büntetlenségében való bűnösségét, és a verdikt alapján Sinkát 15 évi fegyházra ítélte a bíróság.

— **Ahol nem kell a Rákóczi-induló.** A világ legszebb muzsikájából, a magyar zenei alkotásokból fenségével a világot csakis Rákóczi-indulónk járta be, melyet Berlioz átiratával a klaszikus színvonalra emelt és ezen egy kompozíciót a művelt nemzeteknél egyaránt szívesen hallgatják, de ismerik és becsülik tán még az angol és francia gyarmatokban is. Laibachban az Union szálloda vendéglőjében a napokban Aschmann vadászhadnagy az ott játszó cigányokkal a Rákóczi-indulót huzalta, négyszer megismételtette a dalt, a jelenlevő horvátok és szlovének folyton fokozódó türelmetlensége mellett, akik végre nem tudták magukat türtőztetni, botrány lett a dologból és a nótának vége lett, mivel a cigányokat eltolták attól, hogy tovább hegedüljenek. Amikor szétnézve a világban, látjuk, mily kevés a mi jó barátunk, csak

annál szomorubb, hogy mi itthon egymással is folyton hadilábon állunk.

— **Bestiális apa.** Kristály Péter csikszentdomokosi lakos évek során tiltott viszonyban élt négy mostohaleányával, kik közül a legfiatalabb még alig töltötte be a tizenkettedik életévét, a legidősebb pedig 18 esztendő. A puritán erkölcsű férfiú, török basa módjára, őt asszonyt tartott magának, a míg a héten a csendőrség, melynek már régóta gyanus volt Kristály elzárt viszonya, tetten érte a paráználkodó apát. Orvosi vizsgálat szerint gyümölcse is lesz a bűnös viszonyoknak, a mennyiben a 12 és 18 esztendő lány anyaságnak néz elébe. Kristályt átkísérték a csikszentdomokosi törvényszék fogházába.

— **Bleriot Budapesten.** Bleriot, ki repülőgéppel átrepülte a La Manche csatornát, e hó 17-én, vasárnap Budapesten fog repülni. Repülőgépe már utban is van Budapest felé, ő maga 16-án, szombaton reggel érkezik meg esaládjával Budapestre. A fölszállás helyén most már szorgalmasan folyik az előkészítő munka, sőt az előkészületekkel már csaknem teljesen végeztek. Külön udvari sátrat emelnek s külön elkerített helyet tartanak fenn a tisztikar számára és a sajtó számára is. A fölszállás helyéhez való közlekedésére a legszélesebb körű intézkedéseket tettek s gondoskodtak arról, hogy a közönségnek a repülőtérré és onnét vissza való szállítása fennakadás nélkül történjék. Miután Bleriot fölszállására az ország minden részéből özönlenni fog a közönség s így nyilván akadnak brassóiak is, akik Budapestre utaznak ez alkalommal, lapunk szerkesztősége kíváncsi a készséggel és díjtalanul előjegyeztet jegyet bárki számára.

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjjeleknek. A könnyedség, a melylyel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepni.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyellembe venni.

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, a melyek megkívántatnak fehér, egyenes és erős fopak növésehez.

A SCOTT-féle EMULSIÓ tisztaságát és erejét semmi sem mulja felül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Fráter Lóránd** legújabb nótáskönyve megjelent. Kapható a „Brassói Lapok” és Grünfeld Samu könyvkereskedésében.

— **Mézédes csomage szőlő** saszelia és muskotály nemes faj, postakosaraként 2 k. 80 métermázsánként kosarastól 42 korona vérpiros paradicsomnak 20 korona előleg beküldéssel. Őszi duráncai barackot befőzésre remek példányok postakosaraként 3 k. 40 császár és szegfü körtét rétes és csomage almát 2 k. 20 házilag főzött valódi barack lekvárnak kgjait amíg a készlet tart 2 k. 40, kis üstön főzött hamisítatlan barack konyaknak 5 kgos donyonnal felelőség mellett 10 korért, utánvétellel szállítja gyümölcs-kivittel Csongrádról. 1966

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)
(Budapest, 1909. október 13.)

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésének az alelnöki fizetések eltörléséről szóló indítvány volt a legjelentősebb pontja.

Az indítvány tárgyalása heves vitákra adott alkalmat.

A Ház végül is Buza Barna indítványára nagy többséggel kimondta az alelnöki fizetéseknek végleges megszüntetését.

Az interpellációk során Nagy György foglalkoztatta leginkább a Házat. Legérdekesebb interpellációja az volt, hogy miért nem képviseltette magát az október hatodikai aradi gyásznapján.

A Ház legközelebbi ülését holnap tartja és ugyanekkor megejtik az alelnökök választását is.

Zichy a királynál.

Bécsből jelentik, hogy a király ma Zichy grófot hosszantartó magánkihallgatáson fogadta.

A kihallgatás összefügg a válság megoldása körül támadt bonyodalmakkal.

Wekerle és Andrássy a királynál.

Wekerle Sándor miniszterelnök holnap Bécsbe utazik és pénteken járul öfelsége elé. Vele együtt utazik Bécsbe Andrássy Gyula gróf is, akit a király az eddigi tervtől eltérőleg csak egy-két nappal Wekerle kihallgatása után fogad.

Minisztertanács.

A kormány tagjai ma Kossuth lakásán formális tanácskozást tartottak a válságból kifolyó parlamenti helyzetre vonatkozólag.

A tanácskozásról hivatalos jelentést nem adtak ki s a félhivatalos lapok sem közölnek tudósítást róla.

Mi lesz?

A Justh-csoport által kitűzött terminus a válság megoldását illetőleg e hét végén lejár és beavatott politikai körök szerint a függetlenségi párt a jövő héten megkezdeti a bankügy tárgyalását.

Ugyanez a forrás jelenti azt is, hogy amennyiben a bankügyet a magyar képviselőház napirendre tűzné, a király azonnal elnapoltatja az üléseket, amiből veszedelmes bonyodalmak támadhatnak.

Ugron a Házban.

Ugron Gábor a függetlenségi pártból történt kilépése óta ma jelent meg először a Házban.

Ugron több képviselő előtt kijelentette, hogy ő a katonai követelésektől, amelyeknek igen nagy fontosságot tulajdonít, nem állt el egy perc-re sem. Tiltakozik az ellen, hogy akár Wekerle, akár Andrássy érdekében tette volna azt, amit tett.

Justh beszámolója.

Makóról jelentik: legközelebb itt megalakul az alföldi függetlenségi párt.

A megalakulás Justh Gyula indítványára történik, aki a pártalakulás napján tartja meg egyúttal beszámolóját is választói előtt.

Ferrert kivégezték.

Madridból jelentik, hogy a minisztertanács tegnap késő éjszakáig foglalkozott Ferrer halálos ítéletével, azonban egyetlen olyan mentő körülményt sem talált, amely a hazaárulás vádját enyhítené.

Bécsből jelentik, hogy bár a madridi lapok az éber cenzura miatt nem tesznek említést róla, a jól értesült külföldi sajtó ma már tudja, hogy Ferrert az éjszaka agyonlőtték.

Difteritisz Aradon.

Aradról jelentik, hogy a városban és környékén egyre nagyobb mérvet ölt a difteritiszjárvány.

Ma az összes elemi iskolákat hatósági rendeletre bezárták.

Titokzatos öngyilkossági kísérlet.

Bécsből jelentik, hogy az itteni Margithidról ma a Dunába vetette magát egy elegánsan öltözött úriember. — A parton veszteglő hajóslegények kimentették az öngyilkosjelöltet, akit a mentők a kórházba szállítottak.

Dacára a rendőrség energikus föllépésének, a titokzatos életunt nem akarja megmondani sem a nevét, sem pedig az okot, amiért a halálra elszánta magát. Csupán annyit vallott be, hogy budapesti lakos és a foglalkozására nézve mérnök.

A bécsi rendőrség most az idegen kilétének megállapításán fáradozik.

Lázár Péter és fia

divat és diszműáru üzletében Gyergyószentmiklóson egy jó bizonyítványokkal rendelkező fiatal segéd alkalmazást nyerhet. Ajánlatok fenti céghez intézendők.

Kiadó lakás.

Bolonya, Gyár-ut 1^a sz. alatt a honvéd laktanya mellett

ujjonnan épült házban

két teljesen egyenlő, modern beosztású földszinti lakás, melyeknek mindegyike 3 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba és cselédszobából áll

azonnal kiadó.

Értekezhetni ugyanott, vagy Fein Árminnál, Árvaház-utca 35. (2089)

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem nagybecsű megrendelőim és a pártoló közönséget, hogy Kapu-utca 32. szám alatti férfi szalonomat Weiss-Mikály-utca 6 szám alatti üzlethelyiségembe helyeztem át f. évi szept. hó 22-étől fogva. — Továbbra is biztosítom pontos és figyelmes kiszolgálásomról tisztelettel megrendelőimet.

S egyben ajánlom dus tartalmu szövetraktáromat s kérve becses pártfogásukat

kiváló tisztelettel

Kósa Albert,
szabómester.

(Brassó, Weiss-Mihály-u. 6.)

KIADÓ

Kut utca 23. sz. alatt

2 Üzlethelyiség

az egyik ülethelyiséghez még tartozik 2 szoba és konyha lakásnak.

Ugyanott az emeleten egy 4 szobás lakás és több butorozott szoba is kiadó.

Továbbá vendéglői berendezés is eladó.

2080 Értekezni ugyanott.

Hirscher-utca 28. sz.

alatt az első emeleten, egy raktár és egy utcai butorozott szoba

azonnal kiadó.

2099

Ujdonság!

Legújabb zeneművek

Iglói diákok

Irta és zenéjét szerzette
FARKAS IMRE.

Zongora és ének 2 kötetben a K 3.-

Kapható a „Brassói Lapok”-nál
—: és Grünfeld Samunál. —:

Ujdonság!**Hirdeseket felvesz****a kiadóhivatal**

ÖNKENTESEK!

elegáns, fess, jó állásu
— egyenruhákat —

LENGYEL GYULA egyenruhakész
tőnél, BRASSÓ
Hosszu-u. 14. sz. a. kaphatnak.

A drezdai szabászati akadémián
diplomát nyert.

SOLE LIPÓT

ruggyanta-bélyegző-gyár
— és véső-intézet —

BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 2. sz.
ALAPÍTOTT 1879-ben.

GYÁRT: Érc-bélyegzőket, címereket,
monogramokat, himnusz-médeket, aj-
tó-címeket, névaláírásokat a legpon-
tossá kivitelben, legolcsóbb árak mellett.
Számológépek állandóan raktáron.

Fontos egészségeseknek és betegek-
nek (különösen cukorbetegeknek).

Szíveskedjék a **TENTESCH**-féle
egészségi tápanyag és Nussmuss-
ból, ugyisint a más különféle
süteményi és valódi Graham és
Buza-dara kenyérből kóstolni.
Közép-utca 23. sz. a.

Egyszer próbálva! Sokat diésérve!
Kérjen ingyen árjegyzéket!

Mózes András

diszkrét-esztétikus, BRASSÓ,
Hosszu-utca 32. szám.

Van szerencsém értesíteni a n. é. kö-
zönséget, hogy műhelyemet motorerőre
rendeztem be, melynél fogva azon hely-
zetben vagyok, hogy minden e szakmába
vágó munkákat a legrovidebb idő alatt,
jutányos árak mellett gyorsan és pon-
tosan eszközölök.

Ajánlom ugy azúgy, mint juharc-csapjaimat, a
melyeket nagyban és kicsinyben szállítok.
Kívánatra árjegyzékkel is szolgálok!

SCHERG VILMOS és Tsa

posztógyárai ajánlják

saját gyártmányu, minden-
féle divat-, egyenruha-szöveteket,
lodeneket, posztókat, futószőnye-
geket, uti plaideket, ágy-, kocsi-
és lótakarókat stb.

RAKTÁR a Ferenc József-téren.

Krämer Károly

Brassó. Fekete-utca 31.
A legjobb és legolcsóbb beszerzés.
hely műszertárgyak munkákban u. m.
ablak-karnis, ruhafogas, ruhaáll-
vány, könyvszekrény, ebédli szé-
kekben stb.

Specidlista hordócsapokban.
Javítások pontosan és olcsón.

Elegáns és jó minőségű

Egyen és Polgári ruhát

előnyös árakban készít

Szőcs György

Brassó, Weisz Mihály-u. 10.

Natonai felszerelések nagy raktára.

Kitűnő reggeli és uzsonasütemény

valamint igen jó

házikenyér kapható a

Schmidts Vilmos-féle

sütődobban

Cerna-u. 3. és főúján Hirscher-
utca 6. szám alatt.

Mű-ruhafestő és

vegyészeti tisztító-intézet

Schmitz József

Brassó, Hosszu-utca 8.

Legolcsóbb gyári árak.

Viaszosvászon és linoleum utánzat

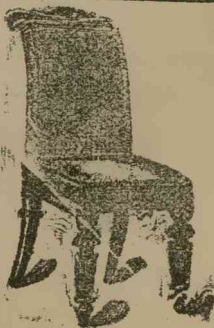
tricot és fehérnemű

nagy választékban, — — —
a legolcsóbb árban

ESSIGMANN K.-nál

BRASSÓ, (a vörös kereszthez)

Pötkér, gyümölcs-ser 19.

SCHIESER PÁL

kárpitos és
bútorkereskedő

BRASSÓ,
Kapu-utca 54.

Divatos, jutányos

minden stílusban és
az asztalos szak-
mába vágó ösz-
szes munkák, az
azokhoz használt
szárazfáért sza-
vatolva szállít

TAJERLING JÁNOS

asztalos-műhelye, Brassó, Kórház-u. 13

Mintá divatos bútorról, díó, tölgy, juharcból

A PODEK Emil-féle

BRASSÓ, Lópiac 11. sz. alatti

könyvkötészet és modern berende-
zésű dobozkészítő műhely elvállal
minden e szakmába vágó munká-
kat, különleges Pipere-munkákat,
szavatolt pontos és olcsó kivitelben

Vidéki megrendelések — — —
— — — azonnal eszközöltetnek.

Minden ezen szakmába vágó
munkákat olcsón és legpon-
tosabban készít

Antosch E.

kárpitos,

BRASSÓ, Fekete-utca 27 sz

Törv. védett

Karbid-lámpa

csakis

Welkens Konrád-nál

Szt. János-u. 32. sz. a. kapható.

Nagy Karbid-raktár.

Teutsch Gyula

vasöntöde, gép és fém-
áru gyár

BRASSÓ.

LANG és THEIL

drogueria

BRASSÓ, Buzasor 8. sz. a.

Mindennemű illatszerek és
— toilette-cikkek —

olcsó bevásárlási forrása.

A legdivatosabb

vas- és rézbútorok,

valamint legjobb

hygienikus iskolapadok

lakás, szálló, kórház- és iskolaberende-
zések, csak saját gyártmány, kitűnő
hazai anyagból. Továbbá a legolcsóbb
mű- és épületmunkákat szállítja —

Bernhardt Rud. utóda

iroda és a legmodernebb gép-
berendezési gyártelep — — —

BRASSÓ, Fekete-utca 33. sz.

Kreuz Vilmos

mázoló és lakkozó

BRASSÓ, Felső Fekete-utca 5. sz.

Ajánlja magát minden e szakmába
vágó munkák elkészítésére. Jó és
tartós munkaért szavatoltatik.

Finomra dörzsölt olajfes-
tékek eladása.

B**HUBBES JÁNOS**

épület- és bútorasztalos, gőzerőre berendezve

BRASSÓ, Hosszu-u. 151.

Telefon szám

— 235. —

Minden stílusban.

Szolid és olcsó gyártmány.

A bútorcsarnokban bútor mindig készletben.

O
R

Alapított: az 1867-ik évben.

Helmhold utódai-Tuza Reg.

ékszer-, arany- ezüst-
és órakereskedés

Brassó, Weisz Mihály-utca 24.

S z á s z ékszer-különlegességek!

ővek és képesok.

Saját javító-műhely! Veszek régi

arany-ezüstöt és drágakövet!

Csak Stern János kőművesnél

Hirscher-utca 3. kapható

Transmiszió-kötél, malomfelvonó

gurt, spárga-gurt, juta-gurt, redőny-
zsinórok, spárgák, lóhálók,

hintágy, vásári táskák, hátvédő,

tábori székek, gyermekhinták, ab-
lakvédő gurt, gyermekhordó

gurt, vízhatlan ponyvák

és minden e szakmába vágó tárgyak.

Pontos kiszolgálás!

Binder Ede

órás.

Brassó, Kolostor-u. 7.

Európa szálloda mellett.

Nagy raktár arany-, ezüst-, acél-, nickel-,
inga-, ébresztő- és schwarzwalder órák-
ban, valamint arany és ezüst-árakból

Javítások gyorsan és pontosan tel-
jesítettnek.

Feltűnő szavatosság.

Zongorák

különböző árban

Richter W. P.

Új-utca 12.

Egyedüli képviselő: Bösendorf,
Blüthner, Stingel, Rösler stb.

féle zongoráknak.

Válogatott hangszeres legnagyobb
raktára.

Alapított 1878. — 1

Stepanek F.

BRASSÓ.

Raktáron tart párnázott ülő-
garnitúrákat, divánokat a leg-
újabb stílusban, legjobb mino-
ségben és olcsó árak mellett.

Ülőbútorok átalakítása és kijavítása
a legolcsóbb árakban elvállaltatik.

Jól és dúsán felszerelt raktár

tart stíluszerűen gondos kivitelű

kézimunkákban

Schnell Jozefa

kézműáru kereskedése

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

Kézimunkák felvétele.

Előnyomatás. — Olcsó árak.

Bevásárlási utamról hazatérve,
van szerencsém a n. é. hölgykö-
zönség figyelmét díszes tartalmu rak-
táramra

Női és leánykalapokban

tisztelettel felhívni.

Régi kalapok olcsón javíttatnak.

Szíves pártfogást kér

WEISZ RÓZA, Kapu-u. 16.

HUBBES JÁNOS

épület- és bútorasztalos, gőzerőre berendezve

BRASSÓ, Hosszu-u. 151.

Telefon szám

— 235. —

Szolid és olcsó gyártmány.

A bútorcsarnokban bútor mindig készletben.

O
R

Legdusabb választék virág
és dísznövényekben, mindig
friss állapotban kapható

Katzianer és Fink-nél

Kolostor-u. 29 sz. a.

Conservatorista

Zongora órákat ad.

Kapu-u. 36. sz. 1.

Virágcsarnok

uj. Wilk M. F.

BRASSÓ, Weisz Mihály-u. 20.

Vidéki megrendelések külö-
nös figyelemmel fagymentes-
sen eszközöltetnek.

Telefon sz. 133.

Ajánlunk kitűnő jó son-
kát, felvágott, hátgerinc, frank-
furti virslit, kitűnő házi disz-
nőfőcsajtot stb.

Kamner és Jirkovska

Lópiac

Veszek és eladok mindenféle használt butort, ágyneműt és ruhaneműt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Átveszek bármely mennyiséget és a legmagasabb árat fizetem.

Cím: **Salamon Eugenia Brassó,**
Kapu-utca 49. 1990

Egy jól menő ::
:: divatáru-üzlet: ::
költözködés miatt nagyon olcsón eladó.
Cím a kiadóhivatalban. :: 2033

Egy udvari szoba és konyha butorozva,
vagy butor nélkül

azonnal kiadó.

Korház-sor 12. UNGAR JENŐNÉ. 2094

Urak és Hölgyek

könnyű és jól jövedelmező

mellékkeresetre

tehetnek szert, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásával foglalkozni hajlandók. Hasznavehetőség esetén fix-fizetés!

Fleissig Sándor bankház Budapest.
2081 Erzsébet-körút 3.

Magyar carbid! Magyar ipar!
Van önnek szüksége

jó és olcsó **carbidge**!
szép és olcsó **világításra**!

A SEBENICOI carbidgegyár
a világ legnagyobb gyára magyar területen
fekszik, magyar gyár, magyar kéz építette,

CARBIDUNK

magyar gyártmány,

amélt a legjobb és legolcsóbb. — Ne
dobja pénzét egy drágább osztrák gyárt-
mányért. Ne hagyja magát valótlan hirde-
tésekkel félrevezetni. Készülékünkkel és
carbidgegyárral

egy 40 gyertyafényű láng 1 fillérbe kerül.

Kellner és Schanzer
Budapest, V., Aulich-u. 4.

mezőgazdasági gép-, motor-, malomgépek üzlete.

Magyar **Húgyhajtó és Húgysavoldó** Magyar
forrás. forrás.

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dús Lithion-tartalmú
— ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dús Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyagbajok
esetében, továbbá a légző és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kütfelölőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV.,
Ferencz József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő vá-
rosokban: Brüsszel. Páris, London, Newyork, Ostendé.

Telefon Eperjesen: 74. Telefon Budapesten, igazgatóság: III-93.
Budapesti főraktár IV., Ferenciek-tere 3. — Telefon 5-12.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel és külföldi ásványvízkereske-
désében. Kolostor-utca 23. — Telefon 313.

A modern cipő
ipar legkivá-
lább gyártmánya,
soktól utvnoóva,
senkitől elérve.

Szalamander-jegyű

női és férfi cipők.

Egységár nők és urak részére minden állás-
ban, bőrben és színben:

A legjobb K 16.50 párja.

A legfinomabb „ 20.50 „

Egyed. árusítója:

Ipsen különleges cipő áruházai:

Brassó. — Segesvár. — Medgyes.

Kolostor-u. 36.
1949

Bajor-utca 10.

Főter 26.

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomá-
sára adni, hogy a

VIGADÓ ÉTTERMÉT

átvettem és e hó 9-én meg is nyitottam.

Ajánlom kitünő jó konyhát lakodalmak és
más nagyobb társaságok részére.

Szives jóindulatot kér

mély tisztelettel

FORKERT GUSTAV

vendéglős.

(2031)

Vendéglő-megnyitás.

forduljon minden érdeklődő, aki
sulyt fektet elsőrendű fajtisza
faanyagra. (2040)

Gyümölcsfa-csemeték.

Sétányfák, Diszoserjék, Túlevőlék, Kerítésnövények
Bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok Primissima
áru.

Európai és amerikai szőlő és gyökere vevőszök.
(Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

A „BRASSÓI IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE,
MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA”
Iskola Alapítvány, Közhírré teszi, hogy

butorcsarnokát

teljesen kiárusítja

és az összes butorok árát
35%-al leszállította. (2021)